

Foto: P.Šraj

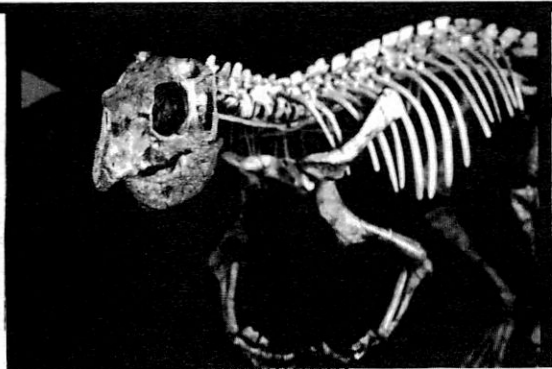
LJUBLJANA, junij 1993 - Sherrill O'Connor Šraj in Garry Moore sta izročila dr. Francetu Bučarju v usnje vezano avstralsko ustavo, darilo avstralskega ministra za zunanje zadeve senatorja Garetha Evansa. Več na str.9

Jajce PROTOCERATOPSA

Foto: S. Morton

Ekskluzivno za GLAS SLOVENIJE - direktorica razstave ruskih dinosavrov (trenutno v Melbournu) dr. Patricia Vickers-Rich (Senior Lecturer Dep. Earten Science Monash University Melbourne)

PSITTACOSAURUS

Foto: F.Coffa

Ekskluzivno za GLAS SLOVENIJE
Več kot 120 milijonov let stari okostnjaki, pripeljani iz Rusije, na razstavo v Avstralijo. Otvoritev je bila 14. 8.93 Str.11

Marica in Nikola Ostoja, aktivna člana slovenske skupnosti v Melbournu sta nas zapustila - presečila sta se v Slovenijo. Želimo jima vsa srečo!

V TEJ ŠTEVILKI:

- Koliko stane telefonski poklic v Slovenijo
- Ekskluzivno za GLAS o razstavi ruskih dinosavrov
- Pogovor z družino Šraj
- AIESEC študentsko združenje
- Plesna prireditev za mladino v Viktoriji
- O tujkah v slovenskem jeziku

POMEMBNI DATUMI

- * Od 2. do 6. avgusta teden AIDS - a. Prvi slučaj te bolezni so odkrili v ZDA leta 1981, v Avstraliji pa leta 1982. V Avstraliji je doslej v polnem zamahu bolezen AIDS (virus HIV) obolelo 681 ljudi, polovica je že umrla. Virus AIDS -a HIV ima v Avstraliji okrog 50.000 ljudi. Kri krvodajalcev testirajo od leta 1985 zato so možnosti okužbe s transfuzijo zelo, zelo male. AIDS ni bolezen homoseksualcev. AIDS lahko dobi vsak izmed nas!
INFORMACIJE: Ethnic linija, brezplačni telefonski poklic: (008) 02 3300.
- * 7.in 8. avgust 1868 - prvi slovenski tabor; zberejo se zavedni Slovenci in prvič pod avstro-ogrsko monarhijo javno zahtevajo naj bo slovenski jezik enakopravno priznan jezik pri občevarju z oblastjo.
- * 27. avgust - "Red nose day" - tega dne si bomo v Avstraliji ponovno natikali na nos ali na avtomobile rdeče plastične pokrovčke in s tem ponovno posvetili pozornost skrivnostnemu fenomenu "Cot Death", umiranju zdravih dojenčkov od enega do dvanajstih mesecev starosti. V Avstraliji je umrlo lani 350 dojenčkov iz povsem neznanih razlogov. Finančna sredstva, ki jih bodo zbrali od rdečih pokrovčkov bodo namenjena medicinskim raziskavam, s katerimi želijo izslediti vzroke te bolezni, ki jo označujejo tudi s kratico SIDS(Sudden Infant Death Syndrome)
INFORMACIJE: National Sids Council of Australia (03) 819 9277; vsaka avstralska država ima še svoje institucije kjer se lahko dobi več informacij
- * Od 21. do 28. avgusta 93 - Gozd Martuljek, Slovenija - EUNOC '93; kongres mednarodnega združenja študentov ekonomije in organizacijskih ved (Managementa)AIESEC več na 7. strani

V NASLEDNJI ŠTEVILKI:

- Martha Magajna: odprto pismo novinarju mariborskega VECERA Srečku Nidorferju
- Direktorica razstave ruskih dinosavrov prof. dr. Patricia Vickers Rich ekskluzivno za GLAS SLOVENIJE

14-DNEVNIK
CENA \$2.00

AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK
THE VOICE OF SLOVENIA
THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDENT INFORMATIVE NEWSPAPER

Leto 1 / št. 8
18. AVGUST / VELIKI SRPAN 1993

GLAS SLOVENIJE JE NE- DOBIČKONOSEN ČASNIK, NAMENJEN SLOVENSKE SKUPNOSTI V AVSTRALIJU

***

THE VOICE OF SLOVENIA IS A NON - PROFIT NEWSPAPER IN THE SERVICE OF THE SLOVENIAN COMMUNITY IN AUSTRALIA

VSE PRISPEVKE PROSIM POŠILJATI NA NASLOV UREDNICE (Stanke Gregorič, naslov je na zadnji strani) — **UPRAVNIKU** (Štefanu Merzlu, naslov je na zadnji strani) **PA LE NAROČILNICE IN ČEKE.**

S pošiljanjem čekov urednici ali pismenih prispevkov upravniku se povzročajo sicer nepotrebni stroški in delo. Vaša urednica **STANKA GREGORIČ**

Gregorič

PIŠEJO NAM...

Spoštovana urednica Stanka Gregorič!

Vesel in zadovoljen sporočam, da je Vaš odmev na našo ponudbo Slovincem po svetu prvi. Zahvaljujem se za doslej poslano številko GLAS SLOVENIJE, še posebej za objavo našega pisma v 6. številki. Prosimo, da nam GLAS SLOVENIJE redno pošiljate. Torej naročamo vaš časopis najmanj za leto dni...

Glede Počitnic s poletno šolo slovenskega jezika v Ormožu vas bomo sproti obveščali. Lahko pa vam že sedaj povemo, da se trudimo pridobiti sofinancerja in če nam bo to uspelo, potem bo šolnina za Počitnice s poletno šolo slovenskega jezika v Ormožu v naslednjem letu minimalna. Operativno pa že razvijamo zamisel meddružinske recipročne izmenjave mladostnikov v času poletnih (za vas zimskih) počitnic, kar bo odpravilo stroške hotelskega penziona za udeležence počitnic s poletno šolo slovenskega jezika v Ormožu.

Upamo, da bodo tako Počitnice s poletno šolo slovenščine v Ormožu postale privlačnejše in predvsem dosegljivejše Slovincem in njihovim potomcem po svetu.

Trudimo se torej omogočiti čim ceneje Slovincem po svetu s svojimi čutili zaznati sedanji utrip Prlekije in Slovenskih gorik katerih lepote in zanimivosti so vam kot mariborčanki prav gotovo poznane.

Lep pozdrav

Ravnatelj Ljudske univerze v Ormožu

Ernest Vodopivec

Draga Stanka! Obljuba dela dolg! Vsem tople pozdrave iz Slovenije. Res je lepo v tej zeleni deželici, če izgineš na podeželje in ne bereš dnevnikov, ne gledaš in ne poslušajš novic na TV in radiu - takrat je vse skoraj idilično.

Na Srečanje v Dolenjske toplice je prišel vsakdor izmed nas sveže radoveden. Kot po vsakem srečanju pa spet vsak na svojo pot, nekateri celo z mačkom. Nov dan prinese pa nova spoznanja... občuti se blagostanje nadrejenih, ki so živeli včeraj dobro in danes še bolje! Lepo je biti Slovenec, vendar težko! Pred leti zabeleženo, danes še posebej veljavno. Naravna lepota dežele in pridnost njenih ljudi ne bosta dovolj za vstop v svet velikanov. Pripravljenost vsakogar izmed nas, ne glede kje živimo, da dodamo kapljico k ugledu našega naroda, bo potrdilo doraslost Slovenije v svoji suverenosti in samostojnosti.

Morda se moramo res naučiti tega, da tistega s katerim se ne strinjamo zato tudi ne sovražimo ali celo uničimo. Verjetno bi bilo najbolje sestri za skupno mizo in se pogovoriti. To bi veljalo za tiste preko slovenskih meja, za Slovenijo in za nas Slovence v svetu.

Ob letošnjem obisku Srečanja v moji deželi v Dolenjskih toplicah me je nekaj zelo, zelo pretreslo. V senc smrekovega gozička in ob zvokih harmonike v ozadju se mi je pridružil svetlolasi možakar žalostnega pogleda: "Slišim, da v Avstraliji živijo dobri Slovenci. Predstavljam se vam kot član Združenja Slovencev v Bosni, ki je nastalo ob nujnosti sedanje bratomorne vojne..."

Šest predstavnikov Slovencev je prišlo v Slovenijo iskat pomoči izhoda za vsaj osemsto slovenskih družin, ki žive v Paknju in Zenici. "Hudo je!" mi je s solznimi očmi pripovedoval možakar "ne moremo se vrniti k svojim, le od

časa do časa nam uspe kak telefonski kontakt. Stirideset let sem živel v Bosni, moji kolegi so vsi Slovenci, tam rojeni potomci, večina iz Idrije, okolice Novega mesta ali od drugod. Poskušamo si rešiti gola življenja, morda bi nam lahko Avstralija nudila začasna zatočišča. Pomagajte nam!" so prosila srca teh tragično razdejanih možakov in mladeničev. Poslovlili smo se s toplim objemom, nudila sem jim lahko le to v upanju, da bo jutrišnji dan spametoval nekoga, ki bo zanje in za vso tragično usodo Bosne storil kaj več...morda se bomo "s kapljico v morje" lahko oglasili vsi mi - skupno, "ki v srcu dobro mislimo!"

Nasvidenje iz poletne Slovenije HELENA LEBER

***

Draga urednica! Prebral sem pismo Gasilskega društva Cirkulane. Upravičeno se obračajo na rojake v tujini. Tudi sam nisem mogel prezreti njihove prošnje in Vam pošiljam ček za \$ 50.00, predlagam, da bi prevzelo uredništvo zbiranje denarja za cisterno Gasilskega društva Cirkulane v Halozah. Upam, da se bo pridružilo še več drugih rojakov. Nisem iz tistega konca Slovenije pa vseeno njihove težave dobro razumem. Lep pozdrav ALOJZ ŽAGAR - VIC

***

EDDA in IVAN FRANK iz NSW sta nam poslala svoje sporočilo s prošnjo, da objavimo peticijo z 266 podpisi ter pisma, ki so jih poslali patru provincialu Polikarpu Brolihu ter škofu Metodju Pirihu v Slovenijo s prošnjo, da pater Valerijan Jenko ostane v Sydneyu. Razumeti je treba, da je tega "materiala" kar nekaj strani in da v našem časopiseku ni prostora za tako dolge prispevke. Kot pa ste lahko ugotovili v prejšnji številki G.S. smo se tudi mi pridružili prošnji, da pater Jenko ostane v Avstraliji.

***

Draga urednica! Najlepša Vam hvala za GLAS SLOVENIJE, kjer sem našel zelo zanimive novice iz Slovenije. Zato Vam želim vse najboljše v prihodnosti. Lepo Vas pozdravlja IVAN SMOLE - NSW

***

Spoštovana urednica! Hvala, ker ste našla novih moči in poguma, ko ste sprejela urejanje štirinajstdnevnik. Vesel sem, da imate toliko poročevalcev. To pomeni, da živimo in da se gibamo, da smo zavedni. Želim, da bi se Vam tudi naročniki odzvali v velikem številu in tako lajšali skrb za bodočnost. List si pravzagotovo zasluži dolgo življenje.

Rad bi pripomnil nekaj glede članka izpod peresa dr. Franka v 5. številki GLASA. Na omenjeni prireditvi ni bila vključena nobena mojih pesmi. Avtor uvodnih verzov je Lojze Krakar. V programu je bilo to točno navedeno. Če je dr. Frank in morda še kdo drug dobil napačen vtis - je krivda moja! Vsakokrat, ko stopim pred mikrofonski postanek v svoji zagnanosti kot otrok, ki se šele uči hoditi. Dr. Franku in vsem, ki so morebitno dobili napačen vtis, se ponižno opravičujem. GLASU kličem še na mnoga leta! Pristržno pozdravljena IVAN LEGIŠA - Južna Avstralija

***

Draga Stanka! Moje stanovanje bo prosto do konca avgusta tako da če kdo hoče kaj v miru delati lahko pride dol in se naredi kot doma. Vesela bi bila, če bi mi kdo plačal vsaj \$31.00 tedensko za najemnino. V Devonportu je že zdaj dih pomladi, prumus na ulicah že začena odpirati prvo rožnato cvetje. Moja telefonska številka (zdaj sem v Sydneyu) je (02) 477 5620.

ANKA MAKOVEC - Tasmanija

MNENJA IZRAŽENA V TEM ČASNIKU NE PREDSTAVLJAJO VEDNO MNENJA UREDNIŠKEGA ALI UPRAVNEGA ODBORA V CELOTI. AVTORJI SAMI ODGOVARJAJO ZA SVOJE PRISPEVKE. VSA PISMA PRISPEVKI NAJ BODO KRATKI - OMEJITEV JE DO 230 BESED

SLOVENSKA MLADINA

Na drugi strani GLASA SLOVENIJE objavljamo pismo Ljudske univerze Ormož, ki pripravlja za naslednje leto Poletno šolo slovenskega jezika. Kot boste lahko zasledili v pismu ravnatelja Ernesta Vodopivca, načrtujejo izmenjavo mladostnikov: iz Slovenije, na počitnice k nam - k našim družinam, iz Avstralije pa v Slovenijo - k njihovim družinam.

Ker po navadi načrtujemo prekooceanske počitnice že kar za leto naprej, se nam oglasite - ali ste pri vaši družini pripravljeni sprejeti kakšnega mladostnika v času počitnic v Sloveniji v svojo družbo? Kaj pa vi? Zakaj ne bi naslednje leto obiskali prelep košček slovenske Prlekije? In si po vrhu še utrdili znanje slovenščine? Iz Ormoža vas vendar vabijo tako ljubeznivo. Časa za premislek je seveda še dovolj pa se kljub temu oglasite uredništvu GLASA SLOVENIJE čim prej.

Več informacij o Poletni šoli slovenskega jezika v Ormožu nam bodo iz Ljudske univerze poslali še do konca tega in začetka drugega leta.

SLOVENSKI VLADI IN ČLANOM SKUPŠČINE

ODPRTO PISMO AVSTRALSKE SLOVENSKE KONFERENCE

Avstralska slovenska konferenca, ki predstavlja pet Slovenskih narodnih svetov po Avstraliji, je zaskrbljena nad dogajanjem v Sloveniji, ki jih opisuje "šesterica": Lojze Peterle, Janez Janša, dr. Dimitrij Rupel, Jelko Kacin, Igor Bavčar, dr. France Bučar. Člani ASK cenimo dejanja šesterice in njihov doprinos k uresničevanju slovenske samostojnosti. Vemo koliko prizadevanja je bilo potrebno da je do tega prišlo, če samo primerjamo naše izkušnje, ko smo prepričevali avstralske politike da priznajo Slovenijo.

Enoglasno se pritožujemo nad tem:

- da obstaja skupina vplivnih ljudi v vladajočih krogih, ki je še vedno naklonjena oživitvi bivše Jugoslavije, medtem, ko je slovenski narod s plebiscitom možnost takega obstoja stoo odstotno zavrnil;

- da vladajoči krogi postopajo s slovensko imovino tako krivično in v nekorist slovenski skupnosti;

- da se praznovanje pomembnih obletnic za Republiko Slovenijo zanemarja;

- da se odlikovanja za zasluge pri uveljavljanju in obrambi samostojnosti in suverenosti Republike Slovenije tako krivično delijo;

- da so vladajoči krogi v Republiki Sloveniji postavili določene ovire, katere onemogočajo, da bi nekateri Slovenci iz Avstralije dobili potrditev svojega slovenskega državljanstva;

- da je bilo tistim avstralskim Slovencem, ki so imeli na to pravico, tehnično preprečeno glasovati ob pravem času na zadnjih volitvah v Sloveniji in tako večina teh volilnih glasov v Sloveniji ni prišla v poštev.

Istočasno bi radi izrazili naše čestitke "šesterici" za njihovo privrženost domovini! V naših srcih bodo ostali junaki, ki so si prizadevali osvoboditi našo domovino - Republiko Slovenijo!

Za predsednika ASK

Marian Kovač

KOLIKO STANE TELEFONSKI POKLIC U SLOVENIJO

Telecom
AUSTRALIA

TELECOM - 0011-38+

- Nima takoimenovanega "pick" ali "off pick time"
- Telecom je uvedel od 21. julija letos novi program imenovan "Family and friends", po katerem imajo telefonski potrošniki, ki plačajo \$ 1.00 na mesec 10 odstotni popust. Primer:
  - Minuta pogovora s Slovenijo stane \$ 2.01, s programom "Family and friends" pa \$ 1.81
  - Pet minut pogovora s Slovenijo stane \$ 10.70, s programom "Family and friends" pa \$ 9.60
  - Od 10-15 minut pogovora nudi Telecom nadaljnjih 5 odstotkov popusta; od 15-25 minut 10 odstotkov popusta; nad 25 minut pa 15 odstotkov popusta in tako naprej...

INFORMACIJE: 008 620 062

OPTUS
communications

OPTUS - 1- 0011-38+

- Ima takoimenovani "pick" in "off pick time"; "off pick time" velja vsak delovni dan od 18h do 9h zjutraj in ob sobotah in nedeljah ves dan in noč;
  - Optus nudi svojim potrošnikom popust na mesečni račun: več kot \$ 30.00- 1 odstotni popust, več kot \$ 50.00- 2 odstotni popust in tako naprej...
  - Minuta pogovora s Slovenijo stane v "pick time" \$ 1.92, v "off pick time" pa \$ 1.77;
  - Pet minut pogovora s Slovenijo stane v "pick time" \$ 9.70, v "off pick time" \$ 8.95;
- INFORMACIJE: 008 500 400**

Kmalu bodo morali telefonski potrošniki v Avstraliji izpolniti obrazec (nekateri so ga že sprejeli) in se odločiti za eno ali drugo avstralsko telekomunikacijsko mrežo: TELECOM ali OPTUS. Tisti, ki obrazca ne bodo poslali na naveden naslov, bodo enostavno ostali potrošniki Telecoma.

Vaša urednica se je za vas pozanimala tako pri Telecomu kot pri Optusu za cene telefonskih poklicev v Slovenijo. Cene so navedene zgoraj - vi, slovenski potrošniki pa se odločite ali boste vzpostavili telefonski stik z domačimi preko Telecoma ali preko Optusa.

SPOROČILO PTT (POŠTA-TELEGRAF-TELEFON) SLOVENIJA

Veleposlaništvo RS v Canberri se je na željo nekaterih Slovencev iz Avstralije pozanimalo pri slovenskem podjetju PTT kako poteka po novem telefonski promet med Slovenijo in Avstralijo. V odgovor je sprejelo sledeče sporočilo: Telefonski promet med Slovenijo in Avstralijo poteka preko mednarodnih tranzitnih central v Frankfurtu in Zagrebu (torej ne več preko Beograda). Slovenija je dobila od mednarodne telekomunikacijske mreže mednarodno klicno številko 386, ki stopa v veljavo 30.9. 1993. Avstralski Telecom je s strani Slovenije obveščen, da je sedaj Slovenija samostojna država in kako poteka telefonski promet.

Slovenija

Leto turizma '93

IDRIART '93 - KULTURNA KARAVANA, KI POVEZUJE LJUDI - Mednarodni festival Inštituta za razvijanje medkulturnih odnosov z umetnostjo IDRIART se je letos že devetič ustavil na Bledu.

Uradno odprtje je bilo 23. julija v Ljubljani in udeleženci so si ga prvič ogledali na sprehodu od cerkve sv. Jakoba po Starem in Mestnem trgu. Slavnostni govornik na otvoritvi je bil dr. Peter Vencelj. IDRIART je festival, ki temelji na spoštovanju različnosti. Aktivnosti IDRIARTA se prepletajo vse od izletov, koncertov do predavanj in sodelovanja v raznih delavnicah, ki so n.pr. na Bledu segale v pedagogiko, agronomijo, antropozofijo, medicino, farmacijo in razne umetnostne zvrsti. Večina predavateljev je skupina svetovno znanih tujih strokovnjakov. Festival nudi možnosti za spoznavanje s tujimi strokovnjaki in izmenjavo mnenj. Ker pa je glasba na festivalu osrednji element medčloveškega povezovanja, so tudi v cerkvi na blejskem otoku prisotni poslušali drugi sklop Bachovih del in sicer sonati za dve flavti in čembalo.

Festival IDRIART je bil junija v Dubrovniku, avgusta bo v Pekingu in Tibetu. Kulturni veleposlanik in idejni vodja IDRIART festivala ter njegov predsednik je slovenski violinist Miha Pogačnik.

*

IZBRANI TURISTIČNI SPOMINKI - Na javni natečaj za turistične spominke, ki so ga razpisale Turistična zveza Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije in Obrtna zbornica Slovenije je prispelo več kot 200 spominkov. Žirija je nagradila pet izdelkov: prva nagrada ni bila podeljena, drugo nagrado je dobil Samo Laharner za planinsko žepno stekleničko Pristrčnico. Gre za izviren dosežek v snovanju posodice v obliki stiliziranega Triglava, v prav tako kovinski izvedbi. Tretjih nagrad je bilo podeljenih več in sicer Boranu Hrelju iz Bele krajine za maketo kozolca - skednja, Ireni in Orjani Velikonja za igro Volkalica, Marici Cvitkovič za lahko platneno torico in Anici Kopavnik za komplet rateških copat

*

ČEZ KRAS Z VLAKOM "KRAS" - Vlak Inter City KRAS ima dobre zveze z vlaki iz vse Slovenije. Vozi od Ljubljane do Benetk. Na območju Italije ustavlja na Opčinah, v Trstu, Tržiču, Cervinjanu, S. Dona di Piave, Mestrah in v Benetkah. Od tod ima dobre zveze z Rimom in Milanom.

*

RADOVLJICA - Z otvoritveno svečanostjo pred radovljiško graščino se je v soboto, 7. avgusta začel XI. festival Radovljica 1993 na katerem se je v štirinajstih dnevih zvrstilo šest koncertov stare glasbe. Na festivalu bodo med drugimi nastopili tudi nemški trobilni ansambel z avtentičnimi instrumenti iz Bonna, španski klarinetist, čilski violončelist, nizozemski ansambel za staro glasbo, avstrijski ansambel za staro glasbo in drugi.

*

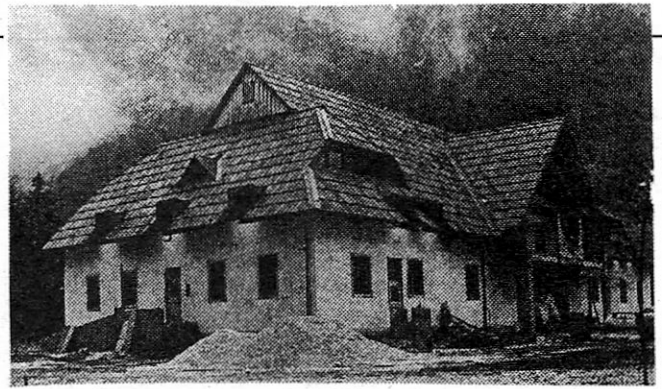
ZABAVNI TURIZEM ZA PROŽNEJŠI KORAK - V Sloveniji so doslej zagovarjali razvoj obmorskega, gorskega, zdraviliškega, kmečkega turizma toda ostajali so brez pravega gonilnega impulza turizma. Ta naj bi temeljil na celoviti igralniški ponudbi (turistično-igralniških centrov) in razumevanju hazarda kot razvedrila in sprostitve. Novogoriški HIT je uspešno podjetje, ki predstavlja zasnovano enega od možnih konceptov razvoja turistično-igralniškega centra.

*

OCENJEVANJE TURISTIČNIH KRAJEV - Prvo mesto je še vedno v rokah Čateških toplic, za petami so jim Atomske, oba zdravilišča preprosto nadomeščata morje, ki ga je v Sloveniji premalo za vse. Na tretjem mestu je Bovec, sledijo Ormož, Idrija, Bohinj, Podkoren, Rogla, Slivniško jezero in Rogaška slatina.

*

PO NAŠEM PRIMORJU IN KRASU - Pomurska založba je izdala zanimivo in koristno delo Julija Titla "Primorje in Kras. A - Ž. Priročnik za popotnika in poslovnega človeka". Knjiga sodi v turistično-informativno zbirko z naslovom "Slovenija total" in bo obsegala 12 zvezkov žepnega formata.

BODOČI TRENTARSKI MUZEJ...

PREDSTAVILI PROJEKT NARAVNI PARK POHORJE - Zeleni iz Maribora so predstavili zgoraj omenjeni projekt, ki se je pripravljaj več let. Celotna površina Pohorja znaša 84.000 ha, površina predlaganega parka 43.200 ha. Največji del parka leži na nadmorski višini več kot 1.100 m. Pohorje je edino silikatno gorovje Slovenije, ekološko zanimiv je tudi cerpertin, kot rastišče cerpetinske flore. Iz rimskih časov je znan tudi pohorski marmor. Na Pohorju je registriranih kar 29 rastlinskih združb, znanih je 52 različnih vrst sesalcev in 74 vrst različnih ptic. Kot ogrožene velja omeniti divjega petelina in ruševca, med sovami pa veliko uharico. Na Pohorju je tudi več kot 700 vrst metuljev. Med umetnostnimi spomeniki izstopajo razvaline srednjeveških gradov in številne višinske cerkve.

*

KMEČKA OLIMPIJADA V PRESARJAH - Ekipe kmečkih fantov so se na drugi kmečki olimpiadi nad Lukavico borili za čast vasi in nagrade v naturalijah. Fantje so tekmovali v skladanju plohov, žaganju meterskega tramčka, razstavljanju in sestavljanju kmečkega voza, skladanju drv v skladovnico ter spravljanju sena v kopice. Po končani olimpiadi pa je sledila še pristna veselica.

*

KOLPA NADOMEŠČA MORJE - Letos so prvič v zgodovini povezali Poljansko dolino in Kostel z avtobusom za kopalce pa tudi za domačine. Avtobusno podjetje je vpeljalo progo Kočevje-Stari trg ob Kolpi-Fara-Kočevje.

*

GRADIJO TRENTARSKI MUZEJ - Pri graditvi si pomagajo s spomini in z zapuščino domačinov, s slikami iz albuma Alberta Bois de Chesneja (Tržačana, ki je na prelomu stoletja ustanovil vrt Julijana) in z risbami slovenskega etnografa Borisa Orla, ki je Trento raziskoval leta 1952. Postavitev zbirke bo vredna okoli 300 tisoč mark

*

PLANŠARSKO JEZERO NA JEZERSKEM PRESAHNILO - Ker ni jezera, ni niti turistov, ki so tja hodili na kopanje ali taborjenje. Zima je namreč v zadnjih dveh letih popolnoma izsušila rečno strugo potoka Jezernica, ki napaja jezero, pa tudi sicer snega letos ni bilo.

*

VANDIMA, NAJGLOBLJA JAMA, KI SMO JO RAZISKALI SLOVENC - Vandima je trenutno tretja najgloblja slovenska jama oziroma najgloblja jama, ki smo jo raziskali Slovenci. Nahaja se na Rombonskih podih, visokogorski kraški planoti nad Bovcem. Najgloblji jami, obe čez tisoč metrov globoki (Čehi 2 in Crnesko brezno - 1.198 m), so raziskali italijanski jamarji. Z raziskavami Vandime pa so začeli leta 1990 ljubljanski jamarji. Leta 1991 so dosegli globino 600 m, kasneje so počasi prodirali globlje in na naslednji ekskurziji bodo verjetno presegli že 1.000m.

*

POSTOJNSKA JAMA, LETOS TRIJE JUBILEJI - Letos mineva 175 let, kar je domačin Luka Čeč v drznem podvigu preplezal skalovje na desnem bregu podzemeljske Pivke v Veliki dvorani Postojnske jame in tako našel pot v doslej neznan, pravljični svet njene notranjosti. Pred 110 leti, točneje 18. julija 1883 je ob praznovanju 600-letnice združitve Kranjske z drugimi habsburškimi deželami obiskal Postojnsko jamo avstrijski cesar in takrat je bil del jame prvič osvetljen z elektriko. Tretji jubilej pa je povezan z odkritjem francoskega speleologa E.A. Martela, ki je pred 100 leti v družbi z drugimi jamarji odkril večji del podzemnega toka reke Pivke. Ta sloviti francoski speleolog je ponesel glas o našem krasu v svet tudi s svojo knjigo, ki je bila ena prvih klasičnih knjig o speleologiji.

NOVICE IZ SLOVENIJE

VRHUNEC POLETNE SEZONE V ZNAMENJU PRIREDITEV

Že v prvi polovici leta se je slovenski turizem pohvalil s skoraj 600 tisoč gosti in 2 milijonoma nočitev, zdaj pa je avgust odprl vrata pravi turistični vročici, h kateri spadajo tudi "pasje temperature". Na morju, zlasti ob koncu tedna skoraj ni dobiti postelje, podobno je v zdraviliščih, povsod po Sloveniji pa te dni turistične prireditve kar prehitevajo druga drugo.

HUDA SUŠA NA OBALI

Suša, ki pesti slvensko Istro je najhujša v zadnjih 50 letih in je že zadobila razsežnosti naravne katastrofe. Tako je tudi v nekaterih drugih predelih Slovenije.

PODRAŽITVE v SLOVENIJI

Mleko je od avgusta dražje za 5 odstotkov. Septembra bo cestnina dražja kar za tretjino. Od Ljubljane do Razdrtega bo vožnja z osebnim avtomobilom stala 220 tolarjev. Avgusta so pričele veljati tudi nove cene poštinih in telefonskih storitev. Telefonski impulz brez prometnega davka stane 1,30, z davkom pa 1,56 tolarja, za standardizirano pismo in dopisnico je treba odšteti 8 tolarjev.

BREZPOSELNOST KAR RASTE

Konec junija je bilo v Sloveniji prijavljenih že 127.896 brezposelnih oseb, kar je največ doslej.

PODPIS PRVEGA SPORAZUMA MED SLOVENIJO IN HRVAŠKO

V Cateških toplicah so 30. julija podpisali sporazum o ustanovitvi meddržavne komisije za ugotovitev mej med Slovenijo in Hrvaško. Velenju je izgubilo delo 376 ljudi.

NOVI ITALJANSKI VELEPOSLANIK V SLOVENIJI

Po vesteh iz Rima bo italijanskega veleposlanika v Sloveniji Cristianija zamenjal dosedanji generalni konzul Italijske v Kopru Luigi Solari.

NOVOST ZA STARE DEVIZNE VARČEVALCE

Ljubljanska banka ponuja svojim deviznim varčevalcem štiri načine za katere se lahko odločijo: sprememba starih deviznih vlog v obveznice RS ali obveznice Ljubljanske banke d.d., mogoči pa bosta še vezava sredstev in polletno sproščanje desetine vloge ter vezava sredstev za polovični čas in celotno izplačilo glavnice in obresti ob koncu vezave.

SREČANJE POD NAJEVSKO LIPO

na Ludranskem vrhu pri Črni na Koroškem je bilo letos 31. julija. To je že tretje tradicionalno srečanje slovenskih državljanov pri tej najstarejši slovenski lipi, ki ji poznavalci prisojajo kar 770 let. Pokrovitelj srečanja in slavnostni govornik je bil Milan Kučan. Letos so lipo z umetnimi posegi pomladili in preprečili že začetno propadanje - tako bo še naprej simbol slovenske trdoživosti.

SLOVESNOST NA KOPRIVNIKU

Ob 200-letnici prihoda slovenskega duhovnika, pesnika in novinarja Valentina Vodnika na Koprivnik je na svečanosti spregovoril dr. Matiaž Kmecl in med drugim poudaril, da že 12 let Slovenija ne zna primerno poskrbeti za 80 tisoč hektarov Triglavskega narodnega parka.

SEŠLA STA SE PREMIER DRNOVŠEK IN NADŠKOF SUŠTAR

Predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek se je 21. julija sestal z ljubljanskim nadškofom in metropolitom dr. Alojzijem Suštajem. Srečala naj bi se vsaj dvakrat na leto in ugotavljala kakšni so odnosi med Cerkvijo in državo. Po tem srečanju je dr. Drnovšek dejal, da bodo vrnili Cerkvi poslopje bivšega samostana na Taboru v Ljubljani ter da bo vlada pomagala pri gradnji cerkve v Kočevski Reki.

BAROMETER PRILJUBLJENOSTI-AVGUST

Med 759 tisoč računalniško odbranimi telefonskimi naročniki so ponovno izvršili anketo popularnosti slovenskih politikov. Velikih sprememb ni. Milan Kučan je še vedno prvi. Za tri mesta navzgor se je pomaknil dr. Jože Pučnik, Lojze Peterle pa za dve. Za širi mesta navzdol je zdrsnil Ciril Zlobec, za dve pa Ciril Ribičič in Janez Janša.

PRVI SLOVENEK MED MALTEŠKIMI VITEZI

Imenovan je bil slovenski diplomat, svetovalec ministra za zunanje zadeve Jožef Ciraj. Ceremonial je bil v cerkvi Maria Pulst pri Sentvidu/St. Veit na Koroškem.

ZAMOLČANIM ŽRTVAM

druge svetovne vojne so 1. avgusta odkrili spominsko ploščo tudi v kraju Trboj; na njej je zapisano sedem imen pobitih domobrancev in šestih mobilizirancev, padlih v nemški vojski. Pri podružni cerki sv. Urha pa je bila julija maša posvečena domobrancem, na kateri je govoril o drugačni resnici sv. Urha Ivan Korošec. Na pokopališču v Vidmu so odkrili kar 12 spominskih plošč, na katerih je zapisanih 291 imen domobrancev iz dobrepoljske doline, ustreljenih po drugi svetovni vojni

TEHARSKA SLOVESNOST

Romarsko slovesnost v cerkvi sv. Ane na Vrhek u nad Teharjami prirejajo dvakrat na leto. Letošnje poletno romanje je bilo še posebej slovesno, saj je procesija šla do križa, ki stoji na območju teharskega taborišča v bližnjem Bukovžlaku.

TORONTSKI ŠKOF DR. ALOJZIJ

AMBROŽIČ, ki je kot otrok leta 1945 zapustil domovino in delil usodo begunca in emigranta je v Sloveniji obiskal Teharje, Gotenico, Kočevsko Reko, Rog, domobranksa grobišča pod Krnom in druge kraje.

MITJA RIBIČIČ ZNANI SLOVENSKI KOMUNIST SE VEDNO "PRESTAJA" SVOJO KAZEN

Senat Temeljnega sodišča v Ljubljani je pred nekaj meseci obsodil nekdanjega politika, komunista in povojnega oznovca, danes upokojenca, Mitjo Ribičiča, na pet mesecev zapora pogojno za dobo enega leta. Poleg tega je moral plačati 2.000 tolarjev sodnih stroškov in 30.000 tolarjev sodne poprečnine. Mitjo Ribičiča je tožil Danijel Starman zaradi izjav v pogovoru z Mladino, kjer je med drugim dejal, da mu je znanec, preprost človek iz Primorske dejal: "Danijel Starman je bil v moji partijski celici. On je najbolj nasprotoval temu, da bi v Semeđeli zgradili cerkvice sv. Marka.." Sodba je nedvomno precedens, kajti prvič se je zgodilo, da je bil na zaporno kazen obsojen vrhunski politik.

V BEOGRADU SODILI SLOVENSKEMU DRŽAVLJANU

V začetku julija so sodili slovenskemu državljanu Zoranu Crnjakoviču, ki je med junijsko vojno v Sloveniji prestopil na stran Teritorialne obrambe Slovenije. Crnjakovič je bil na obisku pri starih v Beogradu, obsodili so ga na leto dni zapora, čez dva dni pa so ga proti varščini 16.000 mark izpustili in mu odvzeli potni list.

To je že drugi primer sojenja slovenskemu državljanu v Srbiji, zaporno kazen v NIŠu prestaja Milan Kolednik, ki je bil obsojen na osem mesecev strogega zapora.

SLOVENSKA NACIONALNA DESNICA

Slovenska nacionalna desnica je nova stranka, ki se je odcepila od Slovenske nacionalne stranke Zmaga Jelinciča. Predsednik je 40-letni Kranjčan Saša Lap.

RDEČI KRIZ SLOVENIJE SE ŠE NI

ODCEPIL- Je že res, da je Rdeči križ mednarodna, nadnacionalna humanitarna organizacija, katere poslanstvo presega državne meje, vendar pa suverene in samostojne države, ponavadi k njegovemu imenu pripišejo tudi svoje. V mestni organizaciji Rdečega križa Ljubljana očitno še niso slišali za to, da je Slovenija zdaj tudi samostojna in suverena država, saj bodočim voznikom, ki pri njih uspešno opravijo tečaj iz prve pomoči, izdajo izkaznico jugoslovanskega Rdečega križa.

TISK

GLAS SLOVENIJE

V prvi številki G.S. smo na 5. strani objavili informacijo: Slovenski izseljenski matici v bodoče manj finančnih sredstev. Takrat še nismo imeli celotne slike o dogajanju v zvezi s SIM in o odločitvi državnega zbora, ki je, kot boste lahko prebrali, kasneje Matici vrnil odvzeta sredstva. Namreč...

Poslanci državnega zbora RS so ob sprejetju proračuna za leto 1993 (23. aprila) sklenili, da se SIM vrnejo marca 93 odvzeta sredstva. Gre za 29 milijonov tolarjev, ki so bili v okviru finančnega ministrstva namenjeni za pokrivanje plač in materialnih stroškov SIM in ki jih je vlada sredi marca prenesla na zunanje ministrstvo...Kako se je pravzaprav vse začelo?

SLOUENEC

Vlada Republike Slovenije je 15. marca letos predlagala, naj bi vsa sredstva SIM namenjena za osebne dohodke 12,5 zaposlenih in za materialne stroške, dobilo Ministrstvo za zunanje zadeve, SIM pa naj bi skupaj s še dvema ali tremi organizacijami kandidirala zanje skupaj z ostalimi porabniki...

DELO

Dr. Mirko Jurak, predsednik SIM je dejal, da je ogorčen nad tem, da o prenosu sredstev ni bil predhodno obveščen...Matica želi po njegovih besedah ohraniti status nadstrankarske civilnodružbene ustanove in ostati politično neodvisna...

DNEVNIK

Ogrožena SIM - Ne gre za afero, to zdaj že lahko zatrdimo, gre pa za še en pred javnostjo skrit poskus kopičenja oblasti v enem od oblastvenih središč. Tokrat je v "igri" usoda SIM, stare že več kot štiri desetletja, ustanove, ki v preteklosti ni bila deležna zaupanja svobodomiselnih slovenskih ljudi po svetu in doma. zdaj pa preživlja svojo demokratično renesanso (upajmo, da bo tako)...

SLOUENEC

Dr. Peter Vencelj, državni sekretar za Slovence po svetu v Zunanjem ministrstvu: "V zadnjem času je največ prahu dvignil prenos sredstev (29 milijonov tolarjev), ki so bili pri finančnem ministrstvu namenjeni SIM za plače in materialne stroške, na zunanje ministrstvo. SIM je takoj zagnala vik in krik, češ da gre za ideološko potezo, še posebej, ker je dobila informacije, da se bodo odslej za ta sredstva prek natečajev potegovala še tri društva, ki se ukvarjajo s Slovenci po svetu: Svetovni slovenski kongres, Slovenija v svetu in Katoliško središče Slovencev po svetu (deluje v okviru škofovske konference)." Dr. Vencelj je posebej poudaril, da ne gre za odpravljanje SIM... (toda) SIM ne pokriva celotne populacije izseljenstva in gre za pomemben del. Sami pravijo, da ne pokrijejo 15 odstotkov. Ocene drugih so drugačne...

REPUBLICA

SIM je decembra 1991 sprejela nov statut, v katerem je zapisala, da sodeluje z vsemi Slovenci po svetu, ne glede na njihovo politično, religiozno ali idejno pripadnost, in ne glede na čas ali razloge izselitve...

SLOUENEC

Dr. Mirko Jurak, predsednik SIM: "SIM je bil že sedaj v precejšnjih denarnih težavah...vprašljivo postaja izhajanje Rodne grude. Ena številka stane milijon in pol tolarjev, v celotnem letošnjem proračunu pa je ministrstvo za kulturo zanj predvidelo 2,8 milijona tolarjev...naročnikov pa je 4.000..."

DELO

Janez Rogelj, tajnik SIM: "SIM ni ustanovila leta 1951 takratna slovenska vlada, ampak je bila uresničena želja slovenskih izseljencev iz ZDA...društvo je bilo ustanovljeno z namenom, da bi vzdrževalo stike s slovenskimi izseljenci v tujini..."

Morebitna prekinitev delovanja SIM bi spodbudila takojšnje delovanje drugih strankarskih društev oz. matic. Kratkoročno bi to pomenilo dodatno razdvajanje Slovencev, na dolgi rok pa bi bilo usodno, ker bi zaradi relativno majhnega števila Slovencev, tistih, ki ne bi sprejemali politike ene izmed slovenskih strank, odvrnilo od slovenskega društva oz. doma in s tem tudi od slovenstva..."

...Tako dr. Vencelj kot dr. Prunk in dr. Dular so izrazili zadovoljstvo, da je skrb za slovenske rojake po svetu prevzel sektor pri ministrstvu za zunanje zadeve, saj je po njihovem mnenju le tako mogoče delovati organizirano in koordinirati vse dejavnosti na tem področju...Dr. Prunk je že v preteklosti pozival k reorganizaciji in opozoril, da ne gre za samovoljno slovensko prakso, in da nov sistem ni naperjen proti nikomur. Takšne očitke je bilo namreč pred časom slišati iz vrst SIM, kateri pa so istočasno že večkrat za njeno delo izrekli vse priznanje...

POROČILO SIM

V preteklih letih se je financiranje Matice delilo približno takole: eno tretjino stroškov je pokrivalo Ministrstvo za finance, eno tretjino Ministrstvo za kulturo in eno tretjino so znašala lastna sredstva...v zadnjih dveh letih smo pričeli opravljati še nove naloge, saj smo vključili v program dela SIM tudi skrb za slovenska izseljenska društva po Evropi, prav tako pa je v lanskem letu Matica prevzela skrb za slovenska društva po drugih republikah bivše Jugoslavije, to je na Hrvaškem in v BiH. ...Svojega programa SIM ne bi mogla izpeljati brez sredstev Ministrstva za finance, ki Matici zagotavlja sredstva za materialne stroške delovanja in za osebne dohodke zaposlenih. Kljub novim, dodatnim zadolžitvam, je ostalo število zaposlenih (13) že vrsto let nespremenjeno. To so: tajnik Matice, sodelavka (ena sama) za področje ZDA, Kanade in Avstralije, sodelavka za Evropo in Južno Ameriko, dokumentalistka, svetovalka za finance in marketing, novinar, urednik za obe reviji, referentka za naročnine, blagajničarka, uslužbenka za razpošiljanje revij in koledarja, tajnica, kurir-ekonom, snažilka (za polovični delovni čas). Funkcije predsednika Matice in podpredsednikov so neplačane...

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE EMBASSY OF SLOVENIA

Advance Bank Centre-Level 6, 60 Marcus Clarke street, Canberra City, tel.:(06) 243 4830 fax:(06) 243 4827. Pisma in drugo pošto pošljite na naslov: Embassy of Slovenia, P.O.Box 284, Civic Square, Canberra ACT 2608.

Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00-17.00 ure; uradne ure pa so od 10.00-14.00 ure. Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar; upravno konzulami referent: Tina Omahen.

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE AVSTRALIJA (NSW in VIC)

21 Judge Street, Randwick, Sydney, NSW
Častni konzul Alfred Brežnik

Obisk urada izključno po dogovoru
(By appointment only)
Tel.: (02) 314 5116;
Fax: (02) 3996246
Poštni naslov:
P.O.Box 188, Coogee, NSW 2034

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE NOVA ZEELANDIJA

Naslov v Avstraliji:
Eastern Hut Road, Pomare, Lower Hut
(Wellington), častni konzul Dušan Lajovic.

tel.: (04) 567 0027, fax: (04) 567 0024
Poštni naslov:
P.O.Box 30247, Lower Hut, New Zealand
Naslov v Avstraliji:
78 Victoria Street, Smithfield,
Sydney, NSW 2164
tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009
Poštni naslov:
P.O.Box 5, Smithfield, NSW 2164

MLADI IN ŠTUDENTJE POZOR!

AIIESEC SLOVENIJA ORGANIZIRA V SODELOVANJU Z AIIESEC NEMCIJA KONGRES "EUNOC '93"

Kongres bo od 21. do 28. avgusta letos v Gozdu Martuljku. Kaj je AIIESEC? To je mednarodno združenje študentov ekonomije in organizacijskih ved, ki je bilo ustanovljeno leta 1948 z namenom prispevati k razvoju lastnih dežel in njihovih ljudi, s poudarkom na mednarodnem razumevanju in sodelovanju. To neprofitno, nepolitično, študentsko, izobraževalno združenje je danes razširjeno že v 74 državah sveta, na 800 univerzah in ima 70 000 članov, ki se povezujejo in sodelujejo s približno 2500 korporacijami, mednarodnimi organizacijami ter izobraževalnimi in vladnimi združenji. Letošnji svetovni kongres je bil marca v Veliki Britaniji in tokrat je bila sprejeta tudi Slovenija kot samostojna država iz statusa opazovalca v pridruženega člana.

Sicer pa AIIESEC v Sloveniji uspešno deluje že 40 let. Letos in v bodoče želi AIIESEC predstaviti Slovenijo svetu potom mednarodnih seminarjev, kongresov in predavanj za študente.

Na kongresu se bo srečalo 250 mladih, sposobnih ter ambicioznih bodočih poslovnežev in strokovnjakov iz 32 evropskih držav, ki so danes še študentje, a so že postali aktivni del poslovnega sveta.

Letos bo v okviru kongresa potekal simpozij z naslovom ENA EVROPA - 43 držav.

NASLOV: AIESEC Ljubljana Mednarodna Pisarna ŠOU-Kersnikova 4, Tel.: +38-61-318 564; Fax: +38-61-319 448

STROŽJA MERILA ZA TUJCE

Tuje osebe bodo lahko delničarji slovenskih bank le s predhodnim soglasjem Banke Slovenije. To je eno od dopolnil k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o bankah.

KNJIGI ZA PROMOCIJO GOSPODARSTVA

Center za mednarodno sodelovanje in razvoj je izdal dve novi knjigi, ki bosta zelo pomembni za promocijo slovenskega gospodarstva v tujini. Prva je priručnik POSLOVATI S SLOVENIJO, druga pa je prvi slovenski izvozno-uvozni priručnik.

EKOLOŠKO SPREJEMLJIVO

POSLOVANJE EDINA ALTERNATIVA PRIHODNOSTI

Spoznanje, da mora biti varovanje okolja eno izmed osnovnih načel pri poslovnem odločanju, je Mednarodno trgovinsko zbornico spodbudilo k temu, da je ustanovila posebno delovno skupino v kateri so predstavniki gospodarstva pripravili takomenovano Poslovno listino za zagotavljanje zmernega razvoja. Omenjeno listino bodo v kratkem obravnavali tudi v vodstvu Gospodarske zbornice Slovenije, pozvali bodo slovensko gospodarstvo naj se priključi prizadevanjem Mednarodne trgovinske zbornice, katere članica je tudi GZ Slovenije.

NELIKVIDNA PODJETJA V STEČAJ?

V Mariboru in okolici je 11, 8 odstotka vseh tamkajšnjih družbenih, mešanih in združenih podjetij v hudih težavah, na Ptujju je takih celo 13, 2 odstotka podjetij. Sledijo Trbovlje, Velenje, Kočevje in Kranj, najmanj težav pa imejo na območju Postojne, Sobote in Kopra.

TEČAJNA LISTA - slovenskih tolarjev (SIT) 4.8.1993

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	81.9439	82.4371
Nemčija	1 DEM	69.8643	70.2848
ZDA	1 USD	118.9790	119.6950

Prvi del knjige je posvečen veri, Cerkvi, politiki, drugi krščanstvu, praznikom, narodu, sklepni se loteva krščanstva, zgodovine, književnosti. S tem daje Kermaunerjevo pisanje današnje mislečemu kristjanu veliko pobud za razmišljanje, teologu pa veliko problemskih izhodišč za iskanje teoloških odgovorov, ki jih zahteva današnja slovenska resničnost.
Cena 1575,00 SIT

VSAK PETI DRŽAVLJAN VSAJ ENKRAT V TEATRU

Dramske in kulturne prireditve si je v Sloveniji lani ogledalo čez 437 tisoč gledalcev. Za teatre je šlo iz proračuna čez 914 milijonov tolarjev.

Sedem poklicnih dramskih in dvoje lutkovnih gledališč v Sloveniji je leta 1992 po podatkih ministrstva za kulturo pripravilo 44 premier in imelo skupaj s predstavami iz prejšnjih sezon na svojih programih 114 različnih uprizoritev, ki jih je zaigralo v 2.127 ponovitvah.

POHOD NA NAJUGLEDNEJŠE ODRE

Natalija Vorobjava-Biorro, sopranistka in primadona mariborske operne hiše, je letos prvič "zares" opozorila nase tudi mednarodno občinstvo, kritike in strokovnjake. Letos so jo povabili na memorialne dneve Maria del Monaca v Rietiju. Iz rok žirije, ki so jo sestavljali Aldo Protti, Antonietta Stella in Charles Aznavour, je prejela prestižno nagrado kot najbolj perspektivna, prominentna in rafinirana sopranistka na svetu.

RAZSTAVA DOMAČE IN UMETNE OBRTI

je bila v Ljubljani od 19. julija do 14. avgusta. Razstavljali so unikatne izdelke primerne za darila, oblačila, vezene in ročno tkane prte, dekorativno keramiko in lončarske izdelke, dražgoške kruhke, poslikano svilo, gravure na steklu, izdelane makete ladij, pohištvo poslikano z narodnimi motivi, panjske končnice, ročno izdelane jasli in mnogo drugih izdelkov.

GODBENIKI SO SE VRNILI Z ZLATOM

Na 12. svetovnem prvenstvu pihalnih orkestrrov v Kerkradeju na Nizozemskem so julija letos Slovenijo zastopali trije orkestri: rudarska godba iz Velenja, godbeniki rudarske godbe Trbovelj in papirniški pihalni orkester Vevče. Godbeniki iz Velenja in rudarska godba iz Trbovelj so prinesli domov zlato medaljo. Vse svoje uspehe so trboveljski godbeniki posneli na plošče, magnetofonske trakove in kasete.

MEDNARODNA LIKOVNA DELAVNICA V BEGUNJAH NA PRIZORIŠČU GALERIJE AVSENIK

Udeležili so se je akademski umetniki iz Avstrije, Nemčije, Grčije, Italije, Argentine, San Marina, Španije, Hrvaške, BÍH, Madžarske in Slovenije.

ŽARKO PETAN PREJEL NAGRADO

Žarko Petan, pisatelj in režiser je prejel 11. julija letos v Arqua-Petrarca pri Padovi (Italija) od župana mesta nagrado, ki jo bodo v tem kraju pesnikom odslej podeljevali vsako leto. Petana so nagradili za pesniško zbirko DEFINICIJE, ki jo je v italijanščino prevedla Jasmin Malahovsky, avtorjeva hči. Nagrajenčeva dolžnost je bila, da v drevored oljk zasadi novo drevo.

DUBRAVKA TOMŠIČ v ZDA

Čenjena slovenska pianistka je nastopila v ZDA v štirih koncertih, oktobra pa bo nastopila s čičaškimi glasbeniki. Caramoorski festival v Katoni v državi New York, je bilo prvo prizorišče poletnih nastopov pianistke Dubravke Tomšič Srebotnjak v ZDA.

O TUJKAH V SLOVENSKEM JEZIKU

Piše Ivanka Škof

Pred kratkim sem dobila pismo prijateljice iz Slovenije, v katerem zaskrbljeno piše o ljudeh, ki jim je malo mar za čistost materinega jezika - s tujkami ga pačijo in mesarijo! Sprašujem se zakaj Slovenci tako malo spoštujejo svoj jezik? Ne trdim, da spadajo v to kategorijo vsi Slovenci a na žalost jih je preveč med preprostimi državljani in tudi med takimi, ki bi morali skrbeti, da so slovenske revije in časopisi za zgled slovenskemu bralcu.

Mnogo nas je takih, ki smo obsojali tuji pritisk na našo slovensko besedo. Najprej je bila avstro-ogrška oblast, potem italijanska okupacija, ki je prepovedala slovensko besedo v vseh javnih ustanovah in nazadnje smo obsojali še Srboslavijo! Koga bomo obsojali sedaj, ko je Slovenija samostojna država?

V času proglasitve samostojnosti in po končanem spopadu Slovenije z JLA sem bila v domovini. Nekega sončnega julijskega dne sem čakala v vrsti na vzpenjačo, ki bi me popeljala na Kanin. Okoli mene je bilo največ mladine. Kramljali so in v vsakem stavku so uporabljali besedo "fool" ali mogoče "full". N.pr. jaz sem fool-full prepričan, da je bila pijana itd. V mojih ušesih so te besede odmevale strašno in vprašala sem jih kje so se učili angleščine. Debelo so me pogledali in nadaljevali s kastriranjem obeh jezikov.

No, huje so me prizadeli napisi in imena podjetij, hotelov, agencij, restavracij itd.

Slovenci ne smemo misliti, da nas bodo tujci zaradi tega bolj spoštovali. Zakaj ne bi uporabljali lahko izgovarjajoče slovenske besede? Tujci bi povpraševali kaj besede pomenijo in si s tem bogatili slovenski besedni zaklad, za besedami pa morda izvedeli še kaj več o Slovencu, ki stoji za tem imenom.

Nekateri Slovenci trdijo, da je slovenščina revna in da z njo ne morejo popolnoma izraziti to kar bi hoteli. Kak nesmisel! Če bi ti ljudje obvladali le 60 odstotkov slovenskega jezika, bi spoznali, kako je žuboreč in kako imajo besede smiselno povezavo - s čimer se vsi jeziki ne morejo pohvaliti. Pogljemo samo nekaj primerov: noga - nogavica; roka - rokavica; dež - dežnik. In kakšne so angleške besede: leg - socks; hand - glove; rain - umbrella.

V svoji nevednosti zaničujemo oziroma ponižujemo našo pristno materino besedo. Znamo pa peti slavo angleščini, ki je "sklanfana" iz latinščine, francoščine in germanščine. Odprimo angleški slovar in že ob črki "a" bomo našli tričetr besed, ki so iz drugih jezikov. N.pr. accident (accidente), absent (assente), accent (accento) itd. itd. Vse te besede so latinskega izvora in v slovenskem slovarju tega ne bomo našli, ker je naš jezik izviren, pristno slovenski. Mi sami silimo vanj tujo navlako in ga mrcvarimo.

Ko prebiram sonete William-a Shakespeara, ki jih je iz angleščine prevedel slovenski pesnik Janez Menart spoznavam, da se vrednost teh sonetov s prevodom v slovenščino ni zmanjšala, ponekod se mi zdi, da so besede še krepkeje in bolj zveneče.

Prevajalec Janez Menart je napisal v to knjižico posvetilo: "Dragi osebi v dokaz, da ni slovenski jezik nič šibkejši kot angleščina..."

Iz drugega Shakespearejevega soneta:

"Ko štirideset zim ti pod oči
oblegovalne jarke bo kopalo,
bo plašč mladosti, ki te zdaj krasi,
že prhka kunjca vredna bore malo!"

V slovenščino lahko prevedemo še bolj zahtevna dela tujih mojstrov. Tega so zmožni tisti Slovenci, ki ljubijo, spoštujejo in negujejo slovensko besedo in jo gajijo kot rožo na gredici slovenskega vrta!

POPRAVEK

V dopis Jožeta Košoroka se je v prejšnji (7.št) Glasa Slovenije vrnila pomota. Jože Košorok ni napisal: "...smo neplačani uredniki slovenskih listov..." ampak: "Zlasti neplačani uredniki slovenskih listov...", Jože je pri tem mislil na vse slovenske urenike v preteklosti in sedaj, sam pa ni bil nikoli urednik kakega lista. V njegovem prispevku sta bili izpuščeni tudi dve vrsti (zaradi pomanjkanja prostora), za katere pa Jože misli, da spremenita smisel članka. Tako naj bi glasil predzadnji odstavek: "Ta oblika "odlikovanja" za narodne zasluge je meni bolj častna, kakor odlikovanje, ki ga pripne general junaku na prsi. Tak junak se je žrtvoval za domovino le kratek čas, dočim so mnogi žrtvovali velik del svojega življenja pod težkimi pogoji osamljenosti in osovraženosti od svojih drugače mislečih rojakov." /Uredništvo/

TIHA OKUPACIJA SLOVENIJE

KJE STE SLOVENISTI, DA NAREDITE VELESEZNAM SPAČENK

Piše Janez Gradišnik v DELU

Slovenci so se osamosvojili, dobili so svojo državo, ne da bi le malo slutili, kakšne nadloge se bodo brž zgrnile nadnje: lastninjenje družbene in vračanje krivično zaplenjene lastnine, strankarski boji, zlasti pa afeze vseh vrst od prisluškovalnih do mafijsko prilaščevalnih. Skoraj se ni čuditi, da sredi te zmešnjave sploh niso opazili, kaj se je povrh še zgodilo z njimi: v nekaj kratkih letih je angleščina zasegla velik, morda že pretežni del njihovega poslovnega življenja in krepko posegla tudi na vrsto drugih področij tja do kulture. Temu res ne moremo reči drugače kakor tiha okupacija Slovenije.

Samo nekaj primerov:

...knjiga Sončna luna je izšla v založbi Littera picta, Planprint...

...Diamond - to je vaš dom...

...Slovenija Tax Free Shopping...

...Ac - Tax Free Sistem razpisuje nagradni sklad...

...Sky West v Rodinah, ki je med drugim izdelovalo papirnate vrečke...

...nastopali sta domači podjetji Racional in Prevent...

...mednarodni koroški sejem se je imenoval Prezenta (če že ni angleško, mora biti vsaj latinsko)...

...Paging Text. Pager - sporočilo je v vaših rokah. Teleray d.o.o. Bohoričeva, Ljubljana...

Tu ni prostora, da bi si ogledali še slabše besedne zveze, ki pačijo slovenščino ob povezavah tuje besede z domačo. N. pr "Uresničili bomo vašo GEA željo..."

KJE STE SLAVISTI - SLOVENISTI, da naredite tisti abecedni veleseznam, ki ga bomo pmolili pred oči vsem tistim, ki še ne verjamejo v angleško okupacijo Slovenije!

***

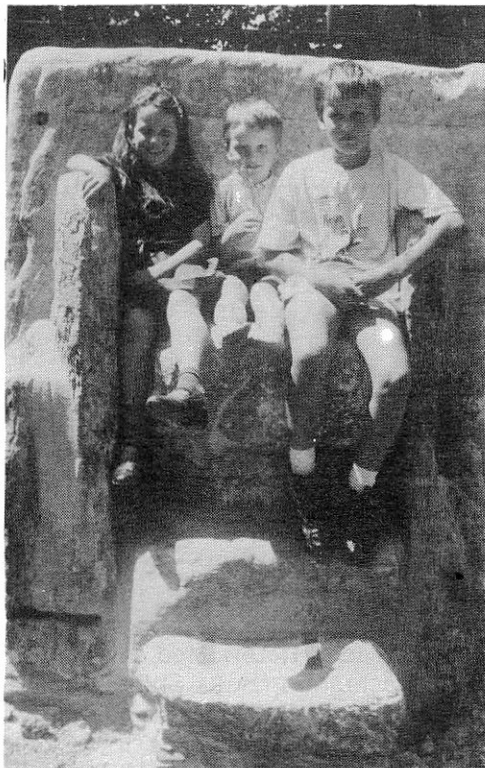
SVET ZA KULTURO SLOVENSKEGA JEZIKA

NAD SLOVENŠČINO NAJ BI BEDELI STROKOVNJAKI

Pred kratkim sta predsednik državnega zbora za znanost, tehnologijo in razvoj Peter Tancig in Jože Pučnik sprejela predsednika in podpredsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti Franceta Bernika in Roberta Blinca. Pogovarjali so se o ustanovitvi sveta za kulturo slovenskega knjižnega jezika in o tem, da bi svet skrbel tudi za enotenje in ustalitev vsakovrstnega slovenskega strokovnega izrazja.

Izraz kultura v nazivu sveta je pojmiti široko. Obsega skrb za jezik, jezikovno politiko, obrambo pred kvarnimi pretiravanji (vsaj toliko torej pred nekulturo sploh).

GOSPOSVETSKO POLJE-VOJVODSKI PRESTOL, SRAJEVI OTROCI: LENKA, MATIJA IN PAVEL

FOTO: Sherrill O'Connor Šraj

Stanka Gregorič

POGOVOR Z DRUŽINO ŠRAJ

PO OBISKU SLOVENIJE

Sherrill O'Connor Šraj, Avstralka, odvetnica, glasbenica in jezikoslovec, in Garry Moore, prav tako Avstralec, sodni advokat (barrister), strokovnjak za ustavno pravo, sta bila naprošena od Skupščine Republike Slovenije in Pravne fakultete v Ljubljani, da bi prevedla slovensko Ustavo. Prijela sta se tega dela in ga dokončala v treh mesecih. Sherrill je Ustavo prevedla, potem pa sta z Garryjem prevod skupno postavila v pravičen pravni jezik. V zahvalo za tako veliko delo ju je lani v imenu slovenske skupščine povabil v Slovenijo na enotedenski obisk njen takratni predsednik dr. France Bučar. Tako sta se Sherrill in Garry skupaj s svojima družinama znašla junija in julija letos v Sloveniji. O vtisih iz prelepe slovenske dežele sem se tokrat pogovarjala le s Šrajevimi....

S.G.: Pavel, ti si Slovenec iz Radovljice, Sherrill pa je prava Avstralka iz Melbourne, točneje iz Hamptona. Kje sta se spoznala?

Pavel: Na Dunaju, kjer sva oba študirala glasbo. Sherrill je študirala orgle. Kasneje sva živela dve leti v Radovljici, kjer sem predaval glasbo na tamkajšnji šoli, oba pa sva poučevala glasbo tudi slovenski mladini na Koroškem. V Avstralijo sva se preselila leta 1975 in Sherrill je kasneje tu končala pravo. V okviru študija prava jo je zelo zanimalo mednarodno in ustavno pravo. Omeniti moram to zanimivost: Sherrill si je za glavno seminarsko delo kot del izpita za mednarodno pravo izbrala primerjalno študijo "Slovenska manjšina v Avstriji in avstrijska manjšina v Italiji".

S.G.: Vsi skupaj ste bili pred kratkim v Sloveniji. Vaši vtisi?

Pavel: Vtisi so pozitivni, ljudje so bolj odprti in prijazni, posebno pa uradne osebe, toda dokler se ne reši kriza na Balkanu, ki je povzročila mnoge izgube trga in dokler se ne popravi splošna gospodarska kriza v svetu, bo tudi Sloveniji trda predla. Kljub vsem težavam pa je Slovenija v kratkem času dosegla izredno velik napredek.

S.G.: S kom ste se srečali v Sloveniji?

Sherrill: Načrtovano je bilo srečanje z Lojzutom Peterletom, zunanjim ministrom, za katerega smo imeli simbolično darilo senatorja Garetha Evansa, v usnje vezano avstralsko Ustavo, vendar je bil minister Peterle v tistem času službeno odsoten. Srečali pa smo se z dr. Francetom Bučarjem, bivšim predsednikom slovenske skupščine, sedaj pa politikom v opoziciji, ki smo mu izročili že omenjeno darilo. Na ministrstvu za obrambo smo imeli še sestanek z ministrom Janezom Janšo. Pogovarjali smo se tudi s predsednikom ustavne komisije v parlamentu RS,

Mirom Cerarjem ml. in z Janezom Kranjcem, profesorjem na ljubljanski pravni fakulteti, s katerima smo sodelovali ves čas prevajanja ustave. Z njima smo bili dnevno v stikih po telefonu in faxu. Tekst Ustave je romal sem in tja, dokler ni prišlo do soglasja z obeh strani in šele deveta verzija je bila dobra. Nekoč smo porabili ves dan samo za en člen, ker se nismo mogli odločiti o najboljši izbiri med devetnajstimi angleškimi izrazi.

V Ljubljani smo imeli še sestanke na Ustavnem sodišču, pogovarjali smo se z dekanom Pravne fakultete, v ljubljanski Magistrat pa smo bili povabljeni na koncert petja argentinskega Slovenca ob priliki otvoritve slikarske razstave dveh argentinskih Slovencev. Odzvali smo se tudi povabilu predstavnikov skupščine mesta Ljubljane na kratek sprejem.

S.G.: Ali so bili kakšni odmevi na vaše delo prevoda slovenske Ustave?

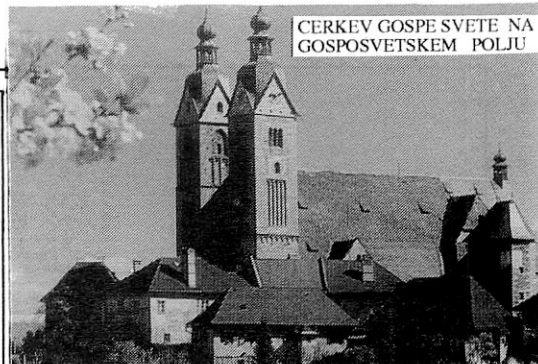
Sherrill: V Sloveniji so bili z našim delom zelo zadovoljni. Prevod so prebrali tudi člani ameriškega kongresa, ki so bili na obisku v Ljubljani in povedali so, da je terminologija pravnega jezika sicer angleška in ne ameriška, drugače pa da je visoko kvalitetno delo. Prav tako je prebrala slovensko Ustavo v angleščini tudi irska parlamentarna delegacija, ki se je izrazila, da je to eden najboljših pravnih prevodov ustave v angleščino.

S.G.: Pavel, kakšno pa je bilo tvoje delo pri prevodu?

Pavel: Jaz sem sodeloval pri interpretaciji slovenskega teksta.

S.G.: To delo je bilo povezano tudi z visokimi finančnimi stroški? Kdo je plačal vsakodnevne telefonske pogovore in faxe s Slovenijo?

Pavel: Celotno delo s stroški je bilo za Sherrill in mene darilo domovini -

CERKEV GOSPE SVETE NA GOSPOSVETSKEM POLJU

svobodni Sloveniji, Garryjevo delo pa je bilo prispevek novi evropski demokratični državi.

S.G.: Ali je delo z Ustavo končano in ali boste še naprej sodelovali s Slovenijo?

Sherrill: Garry in jaz sva sestavila pripombe glede na Ustavo RS in ob priliki bodo izšli članki tako v Ljubljani kot v avstralski reviji Pravnega inštituta Viktorije. Sloveniji sva ponudila sodelovanje pri drugih pravnih zadevah, posebej še Pravni fakulteti v Ljubljani.

S.G.: Slovenijo so obiskali tudi vajini otroci - Lenka, Matija in Pavel. Kako sta jim prikazala očetovo rojstno domovino in katere kraje ste obiskali?

Pavel: Slovenijo smo prepotovali križem kražem. Naučili smo se prelepe slovenske narave in lepih krajev. Obiskali smo več naravnih, kulturnih in zgodovinskih spomenikov, najbolj so nas zanimale stare cerkvene orgle in srednjeveške freske. Posebno nam bo ostal v spominu Sherrin kratek koncert na orglah v cerkvi v Crngrobu pri Škofji Loki in na Ptujski gori.

Spominjali se bomo tudi čudovitih srednjeveških fresk v Bodeščah pri Bledu in Hrastovlju na Primorskem. Poleg gorenjskih lepote smo si ogledali še dolino Trente in Vršič, Lipico in Postojno, Savinjsko dolino ter Ptuj in okolico. Obiskali smo tudi Koroško. Posebno poučen za naše otroke je bil ogled vojvodskega prestola in cerkve Gospe Svete na Gosposvetem polju, prizorišču svečanih kronanj slovenskih knezov za časa slovenske države Karantanije.

S.G.: Pred vrnitvijo v Avstralijo ste se ustavili za nekaj dni tudi v Italiji?

Pavel: Zaradi otrok smo obiskali Benetke in Rim. Posebno lepe vtise smo odnesli iz Rima zaradi izredne gostoljubnosti, ki smo je bili deležni v slovenskem katoliškem domu SLOVENIK.

S.G.: Pavel, v Radovljici si proslavil svoj rojstni dan in slišala sem, da te je tvoja sestra prav prijetno presenetila z darilom, ki je vsakemu Slovincu v ponos.

Pavel: Ja, nisem ga pričakoval, saj naj bi bilo treba nanj čakati še nekaj časa - dobil sem pravi pristni slovenski potni list!

S.G.: Kako pa je doživljal Slovenijo Garry Moore?

Pavel: Dejal je, da je Slovenija pravi neodkriti evropski biser.

S.G.: Garry-ja Moora pa bomo o njegovih vtisih iz Slovenije povprašali kdaj drugič.

IZ VIKTORIJE

PLESNA PRIREDITEV ZA MLADINO

Piše Aleksandra Ceferin

Svet slovenskih organizacij v Viktoriji je priredil prvi letni ples pod geslom "OUR YOUTH - OUR FUTURE"

Ples je organiziral Slovenski klub Jadran, v soboto, 31. julija 93. Dobiček iz te prireditve je namenjen slovenskemu šolskemu skladu, ki je bil ustanovljen letos za podporo pri študiju slovenski mladini. Večer je bil dobro obiskan in prijeten. Med častnimi gosti je bil župan Phil Macmahon (Bulla Shire), Paul Jenkins (Member of Parliament Ballarat), ki je član Komiteja za etnične zadeve, Aleksandra Ceferin, ki je odgovorna za učenje slovenščine v Viktoriji, Viktorija Mrak, učiteljica maturitetne slovenščine in osemnajst let mladinska kulturna delavka v Verskem in kulturnem središču Kew, Lucija Srnec, učiteljica etnične šole v Planici od leta 1974.

Prišla je tudi Jožica Paddle Ledinek s soprogom Brianom. Pripeljala sta sina Pavla in hčerko Alenko, ki sta bila naprošena, da nastopita v kulturnem programu. Gospa Jožica je deset let poučevala slovenščino v Victorian School of Languages in bila učiteljica in mentor naših mladih maturantov kar osem let.

V lepo pripravljenem kulturnem programu je nastopala predvsem mladina. Mešan pevski zbor Planika je najprej zpel slovensko in avstralsko himno pa še nekaj lepih slovenskih pesmi. V veliko odobravanje publike je zpel pevski par Pavel in Alenka Paddle. Nastopila je pevska mladinska skupina iz Geelonga Veseli Cankarji s popularnimi slovenskimi pesmimi. Peli sta še Kristina in Urška Cestnik, ki sta obe učenki slovenščine v Victorian School of Languages. Plesna folklorna skupina iz Kluba Planice pod vodstvom Metke Lenarčič je zaplesala dajši in kar zapleten ples. Publika je vsem navdušeno poskala in tudi avstralski gostje so izrazili občudovanje nad nastopi naše mladine.

Za mene je bilo nad večerom najbolj razveseljivo, da je bilo priostnih toliko maturantov iz slovenščine - kar dvajset smo jih našteali - pa vsaj še enkrat toliko prejšnjih in sedanjih učencev slovenščine v Victorian School of Languages.

Mladi prihajajo nazaj v slovensko skupnost in to predvsem zato, ker govorijo slovensko najprej doma, potem pa v šoli kjer se v jeziku izpopolnjujejo.

Mnogo se je govorilo ta večer o šolskem skladu in njegovem pomenu za našo mladino in za slovensko skupnost. Res hvalevredno je to in čestitati moramo Svetu slovenskih organizacij Viktorije za to važno pobudo. Kar pa ni bilo omenjeno v nobenem nagovoru in bi hotela poudariti sedaj jaz, je važnost gojenja slovenskega jezika - za mladino, za starše, za našo skupnost v Avstraliji in za naše stike s Slovenijo.

DRAGA GELT

Dr. Hans Lausch je zaposlen na matematičnem oddelku Monash univerze v Melbourne in sicer je v odboru za Mednarodno olimpiado matematikov za Avstralijo. Letos julija se je udeležil matematične olimpiade v Istanbulu, kjer se je srečal tudi z ekipo matematikov iz Slovenije. Zaprošila sem ga, da napiše za GLAS SLOVENIJE kratko poročilo.

INTERNATIONAL MATHEMATICAL OLYMPIAD: medals for Slovenian secondary school students - from Slovenia

The 34th International Mathematical Olympiad (IMO) was held in Istanbul from July 13 to July 24 1993. The IMO is an annual mathematics problem solving competition for secondary - school students. Each participating country is allowed to nominate not more than six students for the competition, and this year 412 students from 72 countries met in the Bosphorus metropolis, the home of about ten million people. The Slovenian team leader Professor Darjo Felda, Ljubljana, was looking after the five mathematically highly gifted Slovenian school students who had qualified for the Istanbul contest. Professor Felda is also an editor of the popular mathematics and science school magazine PRESEK. Slovenia's first full-scale participation at this competition - only one Slovene had been sent to the 33rd IMO in Moscow for a "trial run" - was highly successful. Two Slovenes received bronze medals for their solutions to six rather tricky mathematical problems. Students from the People's Republic of China, Germany and Bulgaria were out in front. Each of the Australian team members returned with a medal, the Australian tally being one gold, two silver and three bronze medals

Dr. Hans Lausch

AVSTRALSKI SPOMINKI DARILA ZA VAŠE DOMAČE

Ste v zadregi in ne veste kaj bi poslali domačim v Slovenijo? Ali podarili obiskovalcem iz Slovenije?

Lastnik trgovine z avstralskimi spominki (souvenirji) nas, Slovence, že kar dobro pozna in vedno nam je pripravljen ponuditi popust. Znameniti akubra klobuk je tukaj cenejši (kupili smo ga za Janeza Janšo) kot kjerkoli drugje in tudi druge spominke za naše obiskovalce iz Slovenije smo dobili pri ljubeznivem lastniku trgovine Wool n' Bull ceneje.

Trenutno so najpopularnejše video kasete Avstralije, nekaterih avstralskih mest, živali in rož. Na sliki: črna bela majica z znakom koalice na prsih.

The Wool n' Bull
Erik & Barbara
Van der Horst
Shop 22 The Mall
Chandler Road
Boronia, Melb.
Tel.: 762 7033

AUSTRALIJA

“HLADNA VOJNA”
MED DRŽAVNO RADIJSKO MREŽO “SPECIAL
BROADCASTING SERVICE” (SBS) IN RADIJSKO
MREŽO “ETHNIC PUBLIC BROADCASTING”
3 ZZZ

Javna etnična radijska postaja 3 ZZZ v Melbournu je v nedeljo, 15. avgusta organizirala protestni miting zaradi nepravilne razporeditve finančnih sredstev zvezne vlade na radijski postaji SBS in 3 ZZZ.

George Zangalis je v imenu Ethnic Public Association-a teden pred tem pojasnil na televiziji in po radijskih programih 3 ZZZ, zakaj je do nezadovoljstva Ethnic Public Broadcasting radijske mreže (3 ZZZ) sploh prišlo:

“Državni etnični radijski mreži SBS, to je radijskima postajama 2EA v Sydneyu in 3 EA v Melbournu priporočam, da se vrneta k svojim etničnim koreninam. Nepravilno je, da SBS naenkrat zahteva razširitev svoje mreže z dodatno frekvenco in novih 13 milijonov dolarjev, ki naj bi jim zvezna vlada dodelila povrh 13 milijonov, ki jih ta postaja že prejema. Ta denar gre za osebne dohodke napovedovalcev in osebja, za telefonska poročanja iz številnih držav po svetu ter za nekatere stroške časopisov, publikacij in drugega, kar napovedovalci prejema in potrebujejo za izvajanje programov. Njihovi radijski delavci torej prejema za svoje delo plačo, za razliko od radijskih delavcev na 3 ZZZ, ki delajo prostovoljno in morajo sami kriti vse druge stroške.

SBS oddaja tedensko 240 ur in prejema, kot že rečeno, od zvezne vlade 13 milijonov dolarjev, dočim Ethnic Public Broadcasting preko svojih petih radijskih postaj v Sydneyu, Melbournu, Brisbaneu, Adelaidi in Perthu oddaja 1000 ur tedensko, sem pa je prišteti še 44 ur javne radijske postaje 3 CR in prejema le milijon in 200 tisoč dolarjev dotacije na leto. Pokriva pa tričetrt etničnega poročanja v Avstraliji. Ethnic Public Broadcasting postaja je še za natečaj povečala svoje oddajanje za 300 ur. Zvezna vlada naj bi ji letos ukinila 25 odstotkov dotacij kar pomeni, da bi prejeli 30.000 dolarjev manj. To ni pravično! To je diskriminacija! Avstralski državljani - davkoplačevalci (zvezna vlada denar za te dotacije zbere od naših tax) moramo zahtevati pravičnejšo razporeditev finančnih sredstev na vse radijske postaje!”

Tako je povedal torej George Zangalis na televiziji in na radijskih oddajah 3 ZZZ. Nekoč pa je bil tudi sam v odboru državnega radia, danes imenovanega SBS.

NOVOST IZ SBS TV IN RADIA

SBS televizija in SBS radio 2 EA v Sydneyu sta se preselila v nove prostore. Nova telefonska številka je (02) 430 2828.

*

Iz SBS televizije so sporočili, da bodo od 23. avgusta letos pričeli z oddajanjem od 7h- 11h zjutraj. Program pod imenom WORLD WATCH bo obsegal svetovne novice in aktualnosti direktno iz Italije, Rusije, Nemčije, Kitajske, Grčije in ZDA.

IZ SLOVARJA TUJK

PALEONTOLOGIJA- znanost, ki proučuje fosilne ostanke izumrlih živih bitij;
FOSILI- izkopenine organskih bitij (n.pr. živali ali človeka) iz prejšnjih geoloških dob.

DOGODEK ŠTOLETJA ZA PALEONTOLOŠKO ZNANOST - RAZSTAVA RUSKIH DINOZAVROV V AVSTRALIJI

NA RAZSTAVI TUDI SLOVENSKO IME

Foto: F.Coffa

INOSTRANCEVIA

V melbournškem muzeju so 14. avgusta 93 odprli razstavo fosilnih izkopenin iz Rusije, ki bo odprta šest mesecev, kasneje še šest mesecev v Tasmaniji in v Canberri. To je do zdaj največja razstava v Rusiji izkopenih dinosavrov, za katere predvidevajo, da so živeli v dobi mezozoika - se pravi pred 100 do 250 milijoni let. Razstavljene so tudi kosti predzgodovinskih plazilcev, ki naj bi bile stare tudi do 450 milijonov let. Razstava je zavarovana za 3 milijone dolarjev, vredna pa je dvajsetkrat več.

In kako smo s to svetovno pomembno razstavo povezani Slovenci?

DRAGA GELT - tudi njeno ime se najde med drugimi imeni risarjev paleontoloških ilustracij in tehničnih oblikovalcev brošur v blokkih učnih programov za avstralske učitelje. Slovensko ime GELT pa je zapisano še v paleontoloških knjigah, ki so razstavljene ob fosilnih izkopeninah.

Dva dni pred svečano otvoritvijo sem si po Dragini zaslugi imela priložnost ogledati med prvimi obiskovalci to nadvse zanimivo zbirko v kateri je nekaj ogromnih okostnjakov dinosavrov, eden bo kar deset metrov visok, nekaj drugih pa morda pet metrov in nekaj je manjših. Spoznala sem tudi eno od organizatorjev razstave profesorico paleontologije na Monash univerzi v Melbournu dr. Patricia Vickers Rich (glej naslovno stran), ki bo posebej za naslednjo številko GLAS-a odgovorila na nekaj naših vprašanj. Razstava je zanimiva za mlade in stare, še posebej pa je poučna za študente.

Organizatorji razstave so: Paleontološki inštitut iz Moskve, Queen Victoria Museum Launceston (Tasmanija), Monash University Melbourne in Qantas letalsko podjetje. S.G.

Foto: F.Coffa

FOTOGRAFIJA Z NASLOVNE STRANI

Dr. Patricia Vickers Rich z jajcem iz katerega se je izlegel dinosaver po imenu "Protoceratops", ki je živel v Mongoliji. Jajce je razstavljeno na razstavi ruskih dinosavrov v Melbournu. Profesorici dr. Vickers Rich se zahvaljujemo za fotografijo, ki jo je namenila našemu časopisu, Dragi Gelt pa za "bromide" vseh fotografij, za pripravo podatkov ter vzpostavitev stikov s profesorico - direktorico razstave.

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia
Dining Settings   Bentwood Chairs
Rocking Chairs   Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph: (03) 764 - 1900
Fax: (03) 764 - 1461

SYDNEY BRANCH

2A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph.: (02) 671-5999
Fax: (02) 621-3213

A KONCU SE NASMEJTE...

Kako je angleščina čudna! Piše se "Shakespeare", izgovarja pa se "Sopenhauer"!

***

V šoli so se učili Aškerčevo Čašo nesmrtnosti. Dijak je bral: "Turban pisan diči rusi glavo, damaščanka mu visi ob boku." Profesor vpraša: "Kaj pa je to 'Damaščanka'?" Dijak: "Njegova žena."

***

Vodnik počuje rekrute. "Vojaška suknja še ne naredi vojaka. Kaj je še potrebno?" Rekrut: "Hlače!"

Profesor dijaku: "Ko bi bili vi tako debeli kot ste neumni, bi vozil brzovlak okrog vas tri leta!"

AFORIZEM (Žarka Petana)

Clovek nima duše. Kolikor toliko spodobna duša ne bi hotela za nič na svetu prebiti v človeškem telesu.

***

ISKRICA (ruski pregovor) - Poštene ljudi ima vsakdo rad in jih spoštuje; niti pri tem, če umirajo od gladi, jih nihče ne ovira.

GODOVNIKI

Viktor

Janez brez glave

Srečko

VSE NAJBOLJŠE

LE NAROČILNICE IN ČEKE POŠILJATI NA
NASLOV UPRAVNIKA (Stefana Merzela), VSE
OSTALE PRISPEVKE PA NA NASLOV
UREDNIČE (Stanke Gregorič)

GLAS SLOVENIJE

Založnik-Založba GLAS Ustanovitelji in upravni odbor-Dušan Lajovic, Alfred Brežnik, Štefan Merzel in Stanka Gregorič Upravnik-Štefan Merzel, 265 Nicholson Str. Footscray, Vic 3011; telefon (03) 687 5176
Glavna in odgovorna urednica-Stanka Gregorič, 2/15 Allandale rd. Boronia, Vic 3155; telefon (03) 762 6830 Uredniški odbor-Druga Gelt, Toni Gržina, Lojze Košorok, Vinko Rizmal, Ljenko Urbančič
Tehnično oblikovanje in umetniška izdelava-Druga Gelt in Stanka Gregorič; Logo-Frances Gelt; Priprava strani, tipkanje in distribucija-Stanka Gregorič

Informacije: STA - Slovenska tiskovna agencija, OBVESTILA SLOVENSKEGA VELEPOSLANIŠTVA iz Canberre in SLOVENSKEGA KONZULATA iz Sydneya, MM, FLANEUR, SLOVENIAN BUSINESS, SLOVENEK, DELO, DRUŽINA, VEČER, BROŠURE O SLOVENIJI, NEDELJSKI DNEVNIK, DELO, MLADINA, NAŠA SLOVENIJA, RODNA GRUDA, REVIJA SLOVENIJA v angleščini;

Naročam GLAS SLOVENIJE

NASLOV: GLAS SLOVENIJE

PRILOŽEN ČEK ZA:
letno naročnino \$ 50.00
ali polletno \$ 30.00

265 Nicholson Street
Footscray, Victoria 3011

Podpisani(a) .....

Ulica in kraj .....

Država ..... Poštna št. ....

Podpis ..... Datum .....